

Hugleiðingar vegna kjaradeilu við FÍA og samningstilboð aðila.

Flugmannahópur Bláfugls hefur frá upphafi verið samsettur af verktökum og launamönnum. Sjálfstætt starfandi verktakar (SSV) hafa alltaf verið í miklum meirihluta í flugmannahópi Bláfugls. Frá upphafi samningssambands milli FÍA og Bláfugls, 1. september 2001, hefur verið texti í kjarasamningnum sem staðfestir að hópurinn er blandaður.

FÍA var gerð grein fyrir taprekstri félagsins og að munur á kostnaði félagsins á SSV og FÍA launamanni væri 20 milljónir á mann, á ári. Eða samtals 220.000.000 dýrara að vera með 11 launamenn á FÍA samningi en SSV – sem eru með allt að 1.2M ISK á mánuði fyrir tæplega 13 daga vinnuframlag á mánuði.

Í þessu samhengi öllu er mikilvægt að athuga að nýting flugmanna Bláfugls er mjög lág. Og mjög langt frá leyfilegri nýtingu skvmt EASA. Hámark "Vinnustunda" á mánuði er 190 vinnustundir og hámark flugstunda er 100 á mánuði.

Nýting / vinnuframlag (dagar/klukkustundir) flugmanna og flugstjóra Bláfugls að meðaltali pr. mánuð 2019					
	Dagar pr. mánuð	Klukkustundir pr. mánuð		Raunnýting / reglugerð	
	Virkir vinnudagar*	Flugstundir	Vinnustundir	Flugstundir	Vinnustundir
Flugstjóri	12.71	21.50	75.53	21.5%	39.8%
Flugmaður	12.83	30.28	73.83	30.3%	38.9%

Í apríl 2020 áttu aðilar í samskiptum þar sem:

- Fulltrúar Bláfugls marg ítrekuðu þá afstöðu fyrirtækisins að það yrði að koma til veruleg skerðing kjara flugmanna.
- Óskað var eftir aðstoð FÍA með því að heimila að flugmenn tækju á sig 20% launaskerðingu í 3 mánuði. Þessari beiðni hafnaði FÍA
- Þann 14. apríl undirrituðu aðilar framlengingu á samningi til 30. júní 2020

Tilboð #1 frá Bláfugli

Meginatriði:

Bláfugl fram tilboð um meðaltalsheildarskerðingu kjara upp á 35%. Samningur væri til 4ra ára, samningurinn tæki til þeirra 11 flugmanna sem þegar væru á kjarasamningi.

Tilboð #2 frá Bláfugli

Meginatriði:

Núverandi starfsmönnum Bláfugls, í stéttarfélagi FÍA, býðst allt að 63% hlutastarf.

Verði um nýráðningar að ræða gæti verið um allt að 100% starfshlutfalla að ræða, á öðrum kjörum. [gert er ráð fyrir sérstökum kjarasamningi um nýráðningar – launalið sérstaklega]

Tilboð #3 frá Bláfugli

Meginatriði:

Núverandi starfsmönnum Bláfugls, í stéttarfélagi FIA, býðst allt að 68.5% hlutastarf. Sama vinnuframlag.

Tilboð frá FÍA

FÍA hefur lagt fram tvö „tilboð“ í kjaraviðræðum. Vitandi að félagið væri að tapa á rekstrinum 2019 og 2020 – og að munur á kjörum SSV og FIA meðlims væri um 20 milljónir (tuttugu milljónir) pr. mann. pr. ár – eða kr. 220.000.000 kostnaðarsamara á ársgrundvelli fyrir félagið - fyrir sama vinnuframlag.

Tilboð # 1 frá FIA

Fjölga félagsmönnum FÍA úr 11 í 22 á kjarasamningi hjá Bláfugli og ca. 1,5% árleg launahækkun í 4 ár. Eða kostnaðarhækkun upp á 220.000.000 ISK á ári, um 900.000.000 króna kostnaðaraukningu á 4 árum frá því sem nú er. Níuhundruð milljónir í kostnaðarauka!

Tilboð # 2 frá FIA

Tilboð nr. 2. frá FIA var í meginatriðum:

- Áfram 11 flugmenn á kjarasamningi
- Engin lækkun núverandi kjara – svokallaður núll samningur

FÍA myndi gefa eftir um „30% kjara sinna“. Þetta leist okkur vel á og sperrtum eyrun

Við eftirgrennslan kom í ljós að þessi tæplega 30% eftirgjöf kjara (á ári 4) fólst í að gefa eftir „áætlaða launahækkun um 6-7% á ári í 4 ár“. Þessa ímynduðu launahækkun – sem Bláfugl gæti aldrei og myndi aldrei (né nokkuð annað fyrirtæki í frjálsum samningum) samþykkja – er sumsé eftirgjöf FIA upp á „um 30%“. Til viðbótar þá átti að taka upp óskilgreinda hagnaðarhlutdeild

Tilboð # 3 frá FIA

Tilboð nr. 3 frá FÍA var í meginatriðum:

- Áfram 11 flugmenn á samningi
- Engin lækkun núverandi kjara – svokallaður núll samningur, utan þess að vetrarorlof félli niður og til kæmu í staðinn greiðslur fyrir vinnu á stórhátíðum.
- Engar launahækkanir

Almennt um laun, kjör og samanburð:

Þegar fjalla á um laun og launasamanburð verður að draga fram alla liði. Samanburður á grunnlaunum einn og sér segir aðeins hálfra söguna. Það verður að koma fram hver fjárhæðin er sem skilar sér til launamanns og hver kostnaður launagreiðandans er.

Kjarasamningur Bláfugls og FÍA frá 2018, sem rann út 30. júní 2020, felur í sér mörg frávik frá almennum kjarasamningum. Kostnaður Bláfugls við FÍA flugmann er 89% hærri en kostnaður við starfsmann á

skrifstofu, miðað við að báðir væru með meðallaun á íslenskum vinnumarkaði 2019, eins og sjá má af neðangreindri töflu. Um er að ræða samanburð á kostnaði fyrirtækis af starfsmanni á venjulegum kjarasamningi og FÍA samningi. Miðað er við meðaltal reglulegra launa fullvinnandi á almennum vinnumarkaði 2019 samkvæmt samantekt Hagstofunnar, þ.e. kr. 613.000.

Launaliðir		FÍA		VR
Meðaltal reglulegra launa - til útreiknings		613,000		613,000
Desemberuppbót pr. mán		53,492		4,250
Orlofsuppbót pr. mán		42,660		7,833
Ávinnsla orlofs	16.07%	98,509	10.17%	62,342
Tryggingagjald	6.10%	58,628	6.10%	47,594
Sjúkra- og orlofsheimilaskjóður	1.25%	10,096	1.25%	8,593
Framlag í sameignarlífeyrissjóð	16.00%	129,226	11.50%	79,054
Framlag í séreignarlífeyrissjóð	3.00%	24,230	2.00%	13,749
Endurhæfingarsjóður	0.10%	808	0.10%	687
Starfsmennasjóður	0.20%	1,615	0.30%	2,062
Félgassjóður	1.00%	8,077	0.00%	0
Samtals kostnaður fyrirtækis á mánuði		427,341		226,164
	Mismunur	89%		

Þessi frávik frá almennum kjarasamningum eru mjög dýr. Stór hluti af lækkun kostnaðar í tilboðum Bláfugls til FÍA snúast um að samræma þessa liði við almenna kjarasamninga. Eftirfarandi eru meðalheildarkjör flugstjóra á FÍA samningi hjá Bláfugli árið 2019.

FÍA flugstjóra, pr mánuði í ISK árið 2019	Meðalheildarkjör
Laun, álag, orlof, orlofs- og desemberuppbót	1.914.064 kr
Dagpeningar	282.803 kr
Síma-, net-, skó- og bílastyrkur	34.151 kr
Lífeyrir og stéttarfélag	321.425 kr.
Tryggingar til handa flugstjóra	106.571 kr
Samtals	2.659.013 kr

Ef gengið hefði verið að tilboðum Bláfugls væru flugstjórar FÍA áfram meðal launahæstu stétta á Íslandi